

D o h o d a

mezi

Českou republikou a Makedonskou republikou

o podpoře a vzájemné ochraně investic

Česká republika a Makedonská republika (dále jen "smluvní strany"),

vedeny přáním rozvíjet hospodářskou spolupráci k vzájemnému prospěchu obou států,

hodlajíce vytvořit a udržovat příznivé podmínky pro investice investorů jednoho státu na území druhého státu a

vědomy si, že podpora a vzájemná ochrana investic ve smyslu této dohody podněcuje podnikatelskou iniciativu v této oblasti,

se dohodly na následujícím:

Článek 1

Definice

Pro účely této dohody:

1. Pojem "investice" označuje každou majetkovou hodnotu investovanou v souvislosti s hospodářskými aktivitami investorem jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany v souladu s právním řádem druhé smluvní strany a zahrnuje zejména, nikoli však výlučně:

- a) movitý a nemovitý majetek, jakož i všechna majetková práva, jako jsou hypotéky, záruky, nebo jakékoliv jiné druhy zástav;
- b) akcie, obligace, nezajištěné dluhopisy společností nebo jakékoliv jiné formy účasti nebo podílu ve společnosti;
- c) peněžní pohledávky nebo nároky na jakékoli plnění na základě smlouvy mající ekonomickou hodnotu a související s investicí;
- d) autorská práva, práva z ochranných známek; patentů nebo jiná práva z oblasti duševního vlastnictví, know-how, obchodních tajemství, goodwill a technických postupů, spojená s investicí;
- e) práva vyplývající ze zákona nebo ze smluvního ujednání, licence a povolení vydaná podle zákona, včetně koncesí k průzkumu, těžbě, kultivaci nebo využití přírodních zdrojů.

Jakákoliv změna formy, ve které jsou hodnoty investovány, nemá vliv na jejich charakter jako investice.

2. Pojem "investor" znamená jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu jedné smluvní strany, která investuje na území druhé smluvní strany.

- a) Pojem "fyzická osoba" znamená jakoukoli fyzickou osobu mající státní občanství některé ze smluvních stran v souladu s jejími zákony.

b) Pojem "právnícká osoba" znamená s ohledem na obě smluvní strany jakoukoli společnost zaregistrovanou nebo zřízenou v souladu s jejími zákony a uznanou jimi za právnickou osobu, která má trvalé sídlo na území této smluvní strany.

3. Pojem "výnosy" znamená částky plynoucí z investice a zahrnuje zejména, ne však výlučně, zisky, úroky z půjček, přírůstky kapitálu, dividendy, licenční nebo jiné poplatky.

4. Pojem "území" znamená:

a) ve vztahu k České republice území České republiky, nad kterým vykonává svrchovanost, svrchovaná práva a jurisdikci v souladu s mezinárodním právem;

b) ve vztahu k Makedonské republice území Makedonské republiky včetně pevninského povrchu, vod a vzdušného prostoru, nad nimiž tato vykonává, v souladu s mezinárodním právem, svrchovaná práva a jurisdikci.

Článek 2

Podpora a ochrana investic

1. Každá smluvní strana bude podporovat a vytvářet příznivé podmínky pro investory druhé smluvní strany, aby investovali na jejím území, a bude takové investice připouštět, a to v souladu se svým právním řádem.

2. Pokud smluvní strana připustila investici na svém území, poskytne v souladu se svým právním řádem nezbytná povolení týkající se takové investice a plnění licenčních smluv a smluv pro technickou, obchodní a administrativní pomoc. Každá smluvní strana bude, kdekoliv to bude nutné, usilovat o vydání nezbytných oprávnění k činnosti konzultantů a jiných kvalifikovaných osob cizí národnosti.

3. Investicím investorů každé ze smluvních stran bude za každých okolností poskytováno řádné a spravedlivé zacházení a budou požívat plné ochrany a bezpečnosti na území druhé smluvní strany.

Článek 3

Národní zacházení a doložka nejvyšších výhod

1. Každá smluvní strana poskytne na svém území investicím a výnosům investorů druhé smluvní strany zacházení, které je řádné a spravedlivé a není méně příznivé, než jaké poskytuje investicím a výnosům svých vlastních investorů nebo investicím a výnosům investorů jakéhokoli třetího státu, je-li výhodnější.

2. Každá smluvní strana poskytne na svém území investorům druhé smluvní strany, pokud jde o řízení, udržování, užívání, využití nebo nakládání s jejich investicemi, zacházení, které je řádné a spravedlivé a ne méně příznivé, než jaké poskytuje svým vlastním investorům nebo investorům jakéhokoliv třetího státu, je-li výhodnější.

3. Ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku nelze vykládat tak, že zavazují jednu smluvní stranu poskytnout investorům druhé smluvní strany takové zacházení, výhody nebo výsady, které může jedna smluvní strana poskytovat na základě:

a) jakékoli celní unie nebo zóny volného obchodu nebo měnové unie nebo podobných mezinárodních dohod vedoucích k takovým uniím nebo institucím nebo jiných forem regionální spolupráce, jejichž členem jedna ze smluvních stran je nebo může být;

b) jakékoli mezinárodní dohody nebo ujednání týkajících se zcela nebo převážně zdanění.

Článek 4 Náhrada škod

1. Jestliže investice investorů jedné nebo druhé smluvní strany utrpí škody následkem války, ozbrojeného konfliktu, výjimečného stavu, nepokojů, povstání, vzpoury nebo jiných podobných událostí na území druhé smluvní strany, poskytne jim tato smluvní strana, pokud jde o náhradu, odškodnění, vyrovnání nebo jiné vypořádání, zacházení ne méně příznivé, než jaké poskytne tato smluvní strana svým vlastním investorům nebo investorům jakéhokoli třetího státu.

2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku bude investorům jedné smluvní strany, kteří při jakýchkoli událostech uvedených v předchozím odstavci utrpí škody na území druhé smluvní strany v důsledku :

- a) zabavení jejich investic ozbrojenými silami nebo orgány druhé smluvní strany, nebo
- b) zničení jejich investic ozbrojenými silami nebo orgány druhé smluvní strany, které nebylo způsobeno bojovými akcemi nebo nebylo vyvoláno nezbytností situace,

poskytnuta restituce nebo spravedlivá a přiměřená náhrada za škody utrpěné během zabírání nebo v důsledku zničení investice. Výsledné platby budou bez prodlení volně převoditelné ve volně směnitelné měně.

Článek 5 Vyvlastnění

Investice investorů kterékoli ze smluvních stran nebudou znárodněny, vyvlastněny nebo podrobena opatřením majícím podobný účinek jako znárodnění nebo vyvlastnění (dále jen "vyvlastnění") na území druhé smluvní strany s výjimkou veřejného zájmu. Vyvlastnění bude provedeno podle vnitrostátního

práva, na nediskriminačním základě a bude provázeno opatřeními k zaplacení okamžité, přiměřené a účinné náhrady. Taková náhrada se bude rovnat tržní ceně vyvlastněné investice bezprostředně před vyvlastněním nebo než se zamýšlené vyvlastnění stalo veřejně známým, bude zahrnovat úroky od data vyvlastnění do data zaplacení, bude uskutečněna bez prodlení, bude účinně realizovatelná a volně převoditelná ve volně směnitelné měně.

2. Dotčený investor má právo na neodkladné přezkoumání svého případu a ohodnocení své investice soudním nebo jiným nezávislým orgánem smluvní strany, na jejímž území byla investice uskutečněna, v souladu s principy obsaženými v tomto článku.

Článek 6

Převody

1. Smluvní strany zajistí převod plateb spojených s investicemi a výnosy. Převody budou provedeny ve volně směnitelné měně bez jakýchkoli omezení a zbytečných prodlení, za předpokladu, že byly splněny všechny finanční povinnosti vyžadované smluvní stranou. Takové převody zahrnují zejména, nikoliv však výlučně:

- a) kapitál a dodatečné částky k udržení nebo zvětšení investice;
- b) zisky, úroky, dividendy a jiné běžné příjmy;
- c) částky na splacení půjček;
- d) licenční nebo jiné poplatky;
- e) výnosy z prodeje nebo likvidace investice;
- f) platby náhrad podle článků 4 a 5;
- g) příjmy zahraničních zaměstnanců, kteří jsou zaměstnáni a mají povolení pracovat v souvislosti s investicí na území druhé smluvní strany.

2. Pro účely této dohody bude jako přepočítací kurz použit převažující kurz pro běžné transakce k datu převodu, pokud nebude dohodnuto jinak.

3. Za převody provedené "bez zbytečného prodlení" ve smyslu odstavce 1 tohoto článku budou považovány převody uskutečněné ve lhůtě, která je běžně nezbytná pro provedení takového převodu. Taková lhůta za žádných okolností nepřekročí tři měsíce.

Článek 7

Postoupení práv

1. Jestliže jedna smluvní strana nebo agentura zmocněná smluvní stranou provede platbu svému vlastnímu investorovi z důvodu záruky, kterou poskytla ve vztahu k investici na území druhé smluvní strany, uzná druhá smluvní strana:

- a) postoupení každého práva nebo nároku investora smluvní straně nebo agentuře zmocněné smluvní stranou, ať k postoupení došlo ze zákona nebo na základě právního ujednání v této zemi, jakož i,
- b) že smluvní strana nebo agentura zmocněná smluvní stranou je z titulu postoupení práv oprávněna uplatňovat práva a vznášet nároky tohoto investora a převzít závazky vztahující se k investici.

2. Postoupená práva nebo nároky nepřekročí původní práva nebo nároky investora.

3. V případě postoupení práv definovaných v odstavci 1 a 2 tohoto článku, není investor oprávněn vznášet nároky, pokud k tomu není zmocněn smluvní stranou nebo jí zmocněnou agenturou.

Článek 8

Řešení sporů z investic mezi smluvní stranou

a investorem druhé smluvní strany

1. Jakýkoli spor, který může vzniknout mezi investorem jedné smluvní strany a druhou smluvní stranou v souvislosti s investicí na území této druhé smluvní strany, bude předmětem jednání mezi stranami ve sporu.

2. Jestliže spor mezi investorem jedné smluvní strany a druhou smluvní stranou nebude takto urovnán, je investor oprávněn předložit spor k vyřešení podle své volby buď:

- a) příslušnému soudu nebo správnímu tribunálu smluvní strany, která je stranou ve sporu; nebo
- b) Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů z investic (ICSID) s přihlédnutím k použitelným ustanovením Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států, otevřené k podpisu ve Washingtonu D.C. 18. března 1965 v případě, že obě smluvní strany jsou stranami této Úmluvy; nebo
- c) rozhodci nebo mezinárodnímu rozhodčímu soudu zřízenému ad hoc, ustavenému podle rozhodčích pravidel Komise Organizace spojených národů pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL). Strany ve sporu se mohou písemně dohodnout na změnách těchto pravidel.

Rozhodčí nález bude založen na ustanoveních této dohody, na pravidlech a obecně uznávaných principech mezinárodního práva a na národním právu smluvní strany, na jejímž území byla investice uskutečněna, a to v rozsahu, v jakém na ně tato dohoda odkazuje ve svých jednotlivých ustanoveních.

Rozhodčí nález bude konečný a závazný pro obě strany ve sporu a bude vykonatelný v souladu s vnitrostátním zákonodárstvím.

Článek 9

Řešení sporů mezi smluvními stranami

1. Spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu nebo použití této dohody budou, pokud to bude možné, vyřešeny konzultacemi nebo jednáními.
2. Pokud spor nemůže být takto vyřešen ve lhůtě šesti měsíců, bude na žádost jedné ze smluvních stran předložen rozhodčímu soudu v souladu s ustanoveními tohoto článku.
3. Rozhodčí soud bude ustaven pro každý jednotlivý případ následujícím způsobem. Každá smluvní strana určí jednoho rozhodce ve lhůtě dvou měsíců od obdržení žádosti o rozhodčí řízení. Tito dva rozhodci pak vyberou občana třetího státu, který bude se souhlasem obou smluvních stran jmenován předsedou soudu (dále jen "předseda"). Předseda bude jmenován do tří měsíců ode dne jmenování obou rozhodců.
4. Pokud v některé ze lhůt uvedených v odstavci 3 tohoto článku nebyla provedena nezbytná jmenování, může být požádán předseda Mezinárodního soudního dvora, aby provedl jmenování. Je-li předseda občanem některé smluvní strany nebo z jiného důvodu nemůže vykonat tento úkon, bude o jmenování požádán místopředseda. Je-li také místopředseda občanem některé smluvní strany nebo nemůže vykonat tento úkon, bude o provedení nezbytného jmenování požádán služebně nejstarší člen Mezinárodního soudního dvora, který není občanem žádné smluvní strany.
5. Rozhodčí soud přijímá své rozhodnutí většinou hlasů. Takové rozhodnutí je závazné. Každá smluvní strana uhradí pouze náklady svého rozhodce a své účasti v rozhodčím řízení; náklady předsedy a ostatní výdaje budou hrazeny smluvními stranami rovným dílem. Rozhodčí soud určí vlastní jednací pravidla.

Článek 10

Použití jiných předpisů a zvláštní závazky

1. V případě, že je některá otázka řešena současně touto dohodou a jinou mezinárodní dohodou, jejímiž stranami jsou obě smluvní strany, nic v této dohodě nebrání, aby jakákoli smluvní strana nebo jakýkoli její investor, který vlastní investice na území druhé smluvní strany, využil jakýchkoli pravidel, která jsou pro něho příznivější.
2. Jestliže zacházení poskytnuté jednou smluvní stranou investorům druhé smluvní strany v souladu s jejím právním řádem nebo jinými zvláštními smluvními ustanoveními je příznivější, než které je poskytováno touto dohodou, bude poskytnuto toto příznivější zacházení.

Článek 11

Použitelnost dohody

Ustanovení této dohody se použijí na budoucí investice uskutečněné investory jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a také na investice existující v souladu s právními řády smluvních stran k datu vstupu této dohody v platnost. Ustanovení této dohody se však nepoužijí na nároky vzniklé z událostí, které se staly před jejím vstupem v platnost, a na nároky, které byly vyřešeny před jejím vstupem v platnost.

mls

Článek 12

Vstup v platnost, trvání a ukončení

1. Každá smluvní strana oznámí druhé smluvní straně splnění požadavků svého právního řádu pro vstup této dohody v platnost. Tato dohoda vstoupí v platnost dnem druhé notifikace.
2. Tato dohoda zůstane v platnosti po dobu deseti let. Potom zůstane v platnosti až do uplynutí dvanáctiměsíční lhůty běžící ode dne, kdy některá ze smluvních stran písemně oznámí druhé smluvní straně svůj úmysl ukončit platnost dohody.
3. Pro investice uskutečněné před ukončením platnosti této dohody zůstanou ustanovení této dohody účinná po dobu deseti let od data ukončení platnosti.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně zmocnění, podepsali tuto dohodu.

Dáno v *Praze* dne *21. června* 2001 ve dvojitě vyhotovení v jazyce českém, makedonském a anglickém. V případě jakéhokoli rozporu ve výkladu je rozhodující anglické znění.

Za Českou republiku

Za Makedonskou republiku

